

УДК 378:619

Токарчук Т. С.

кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
доцент кафедри гігієни тварин та ветеринарного забезпечення кінологічної служби
Національної поліції України
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Кам'янець-Подільський, Україна
E-mail: ttocarchuk@gmail.com
ORCID: 0000-0001-6030-0572

ІНОЗЕМНА МОВА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ МАЙБУТНІМИ ЛІКАРЯМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Анотація

Вплив війни на освіту в нашій країні – це питання, яке потребує аналізу та обговорення, оскільки від нього залежить культурне майбутнє як країни загалом, так і наступних поколінь.

Сьогодні знання іноземних мов – це, перш за все, ключ до успіху та нових можливостей, які відкриваються перед людиною і робить її фізичний та духовний світ набагато кращим, цікавішим, та, в умовах глобалізаційних процесів, які відбуваються у сучасному світовому суспільстві, є просто необхідним компонентом професійної діяльності фахівця будь-якого рівня, будь-якої сфери. Швидкий плин потоку суспільства, пов'язаний із освітньо-економічною ситуацією, розвитком передових технологій, сучасністю кожного зокрема, що потребує нових, більш адаптованих, інтегрованих, мобільних вимог до професійної підготовки майбутніх фахівців із різних спеціальностей і вчасності ветеринарного спрямування. На сьогодні, в умовах війни, цінними є здобувачі аграрних закладів освіти, які здатні до розкриття власного потенціалу та самореалізації. Тому перед науково-педагогічними працівниками постає велика відповідальність та уміння застосувати професійні навички і знання, підібрати правильний алгоритм майстерності подачі інформації та підхід до кожного майбутнього фахівця. Оскільки, завдяки викладачу країна отримує самодостатніх, конкурентоспроможних та впевнених у собі і своїх силах спеціалістів.

Ключові слова: ветеринарна фармакологія, викладання, сучасні тенденції, іноземна мова, мобільність, партнери.

Вступ. Ідея інтеграції знань з давніх часів цікавила вчених. Так, видатний мислитель і педагог Ян Амос Коменський на основі власної педагогічної практики ще у XVII ст. дійшов висновків про необхідність навчати «всіх усього». Як вважав Я.А. Коменський, все, що взаємопов'язане у природі, має викладатися у подібному зв'язку, а важливою умовою створення цілісної системи знань є встановлення зв'язків між навчальними предметами. До ідеї міжпредметної інтеграції після Коменського зверталися різні педагоги [9, с. 145].

Швидкий плин потоку суспільства, пов'язаний із освітньо-економічною ситуацією, розвитком передових технологій, сучасністю кожного зокрема, що потребує нових, більш адаптованих, інтегрованих, мобільних вимог до професійної підготовки майбутніх фахівців із різних спеціальностей і вчасності ветеринарного спрямування. Формування повного спектру світогляду таких спеціалістів є невід'ємна частина сучасної педагогіки. Важливим є не лише професійні навички викладача та різноманітне забезпечення із ветеринарної фармакології, але і його ерудованість у сучасних тенденціях галузі. Так як англійська мова виступає загально прийнятим засобом комунікації в цілому світі, то, виникає питання підготовки фахівця у закладі вищої освіти. Оскільки комунікація є процесом «обміну інформації як усно, так і письмово» [10, с. 207], робимо висновок, що англійська комунікація є здатністю сприймати, відтворювати, продукувати інформацію англійською мовою; відповідно, має «інтегрувати всі види мовленнєвої діяльності: слухати, говорити, читати, писати» [10, с. 207].

Сьогодення диктує нам свої вимоги щодо високого рівня освіти, що насамперед передбачає створення умов для розвитку й самореалізації працівника як особистості, адже на сучасному етапі розвитку більшості країн світу випускні кампанії розглядають не просто як можливість вищих навчальних закладів поповнити державні ряди «робочої сили», а як виток бурхливого та стрімкого росту соціально та економічно активних верств населення, що можуть бути задіяними одночасно в багатьох сферах виробничого процесу та суспільних відносинах [1, с. 136–141; 2, с. 141–146].

Багато уваги зараз приділяють співпраці із зарубіжними партнерами, не лише стосовно наукових досліджень, а й для обміну досвідом. Власне підвищення ефективності вивчення навчальної дисципліни «Ветеринарна фармакологія» із залученням міжнародного досвіду спонукає здобувачів до проблемно-пошукових завдань. Як наприклад, бінарна чи гостьова лекція за участю лектора – іноземця. Важливими моральними аспектами формування сучасного глобального світогляду здобувачів вищих навчальних закладів є забезпечення умов для оволодіння міжнародними мовами і сучасними засобами спілкування та доступу до інформаційних джерел; урахування індивідуальних особливостей кожного здобувача, але в контексті колективізму; навчання сумісному розв'язанню практичних ситуацій; виховання у майбутніх фахівців відкритості до нових знань, конструктивного ставлення до здобутих досягнень в будь-яких куточках світу, расової та національної толерантності тощо [8].

Метою статті є визначення та обґрунтування ролі іноземної мови у процесі вивчення конкретної навчальної дисципліни, адже вже при ознайомленні здобувачів з першими лекціями ветеринарної фармакології вони зустрічаються із латинню, а саме назви лікарських засобів, термінологією, в рецептурі.

Основна частина. Сучасний розвиток науки і практики зумовлює необхідність вносити корективи у підготовку та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників із наближенням їх освіти до міжнародних потреб. Тому, якість освіти у вищих навчальних закладах треба покращувати шляхом ефективного забезпечення якості навчального процесу, інтегрувати сучасні наукові підходи у практику викладання, забезпечувати високий професіоналізм викладачів, у тому числі їх знання англійської мови, створювати навчально-методичні бази в усіх освітніх галузях, зокрема і ветеринарній. Відомо, що ветеринарний лікар безпосередньо має справу з тваринним світом, чим опосередковано і впливає на життя та здоров'я людей.

Освітній процес організовується з урахуванням наявного науково-педагогічного потенціалу, матеріальної і навчально-методичної бази університету, з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності, швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, системах управління та організації праці в умовах ринкової економіки [6].

Тому при вивченні такої дисципліни як «Ветеринарна фармакологія» метою є формування у майбутніх фахівців ветеринарної медицини глибоких знань фармакології лікарських засобів, їх механізму дії, опанування технології виготовлення лікарських форм, виписування рецептів, знати класифікацію лікарських засобів за фармакологічними групами з метою застосування їх у фармакотерапії, навчити абстрактного мислення, аналізу і синтезу, застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професії, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, проводити дослідження на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, вміти спілкуватися з нефхівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), здатність працювати в міжнародному контексті, а значить розуміти іноземну мову, розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин, планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби, розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин, володіти знаннями з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин, розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології, оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення, здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.

А для цього слід ознайомлюватися із зарубіжним досвідом надання освітніх послуг, адже на сьогодні в нашій державі все ще існує суперечність між вимогами сучасного суспільства до підготовки висококваліфікованих лікарів ветеринарної медицини та недостатнім рівнем їх практичної підготовки, а також між застарілими формами, методами та засобами навчання і потребами вищих ветеринарних закладів у їх вдосконаленні [7].

Висновки. Таким чином навчальна дисципліна «Ветеринарна фармакологія» є такою, що має міжпредметні зв'язки та реалізує їх із більшістю іноземних мов.

Випускники університету часто займають керівні посади як в українських, так і в іноземних компаніях, організаціях, підприємствах, господарствах. Працюють у державних органах влади та в різних Міністерствах країни. Використання англійської мови в навчальному процесі лікаря ветеринарної медицини дає можливість заявити про себе та свою спроможність. Інтеграція професійних дисциплін у процес навчання іноземної мови сприятиме набуттю здобувачами важливих кваліфікаційних знань і вмінь, які сприятимуть їх конкурентно спроможності на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Батечко Н.Г. Підготовка викладачів вищої школи в умовах магістратури: теоретико-методологічні засади: монографія. Едельвейс, 2014. 708 с.
2. Корсак К.В. Світова вища освіта. Порівняння і визнання закордонних кваліфікацій і дипломів: монографія. Арго, 1997. 207 с.
3. Про вищу освіту № 1556-VII [Текст] : [закон України : офіц. текст: за станом на 1 липня 2014 року]. К.: Голос України, 2004. № 35-36 (499-500). 64 с.
4. Про ветеринарну медицину [Текст] : [закон України : офіц. текст: за станом на 15 січня 2014 року]. Паливода А. В., 2014. 92 с.
5. Береза В. І. Методика навчання ветеринарних дисциплін. Аграрна освіта, 2009. 193 с.
6. Кваша С.М. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. ЦП «Видавничий центр НУБіП України» 2015. 47 с.
7. Лашкул В. А. 16Аналіз процесу навчання майбутніх лікарів ветеринарної медицини у вищому аграрному закладі освіти в аспекті формування професійно-етичної компетентності. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія 2015. Вип. 208 (2). С. 156-172
8. Александрова А. В. Формування сучасного глобального світогляду студентів медичних вищих навчальних закладів. Науковий вісник Харківський національний медичний університет
9. Горбань О.Д. Інтегрований підхід до вивчення іноземної мови у ЗВО. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2020 № 1(19). С. 144-148.
10. Панасенко Є.О. До проблеми професійної англомовної комунікації публічних управлінців в Україні. Держава та регіони. Сер. Державне управління. 2018. Вип. 1. С. 205-208.

Tokarchuk T. S.

*Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Animal Hygiene and Veterinary Support of the Canine Service
of the National Police of Ukraine
Institution of Higher Education "Podilskyi State University"
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
E-mail: ttocarchuk@gmail.com
ORCID: 0000-0001-6030-0572*

A FOREIGN LANGUAGE IN THE PROCESS OF STUDYING VETERINARY PHARMACOLOGY BY FUTURE DOCTORS OF VETERINARY MEDICINE

Abstract

The impact of the war on education in our country is an issue that needs analysis and discussion, as the cultural future of the country as a whole and future generations depends on it.

Today, the knowledge of foreign languages is, first of all, the key to success and new opportunities that open up to a person and make his physical and spiritual world much better; more interesting, and, in the conditions of globalization processes taking place in the modern world society, it is simply a necessary component of the professional activity of a specialist at any level, in any field. The rapid flow of the flow of society, associated with the educational and economic situation, the development of advanced technologies, the modernity of each in particular, which requires new, more adapted, integrated, mobile requirements for the professional training of future specialists from various specialties and the timeliness of the veterinary direction. Today, in the conditions of war, graduates of agricultural educational institutions who are capable of revealing their own potential and self-realization are valuable. Therefore, scientific and pedagogical workers face a great responsibility and the ability to apply professional skills and knowledge, to choose the right algorithm of mastery of information presentation and approach to each future specialist. Because, thanks to the teacher, the country receives self-sufficient, competitive and self-confident specialists.

Key words: *veterinary pharmacology, teaching, modern trends, foreign language, mobility, partners.*

References

1. Batechko N.G. (2014). Pidhotovka vykladachiv vyshchoi shkoly v umovakh mahistratury: teoretyko-metodolohichni zasady: monohrafiia [Training of higher school teachers in the conditions of the master's degree: theoretical and methodological principles: monograph]. Edelweiss. 708 p. [in Ukrainian].
2. Korsak K.V. (1997). Svitova vyshcha osvita. Porivniannia i vyznannia zakordonnykh kvalifikatsii i diplomiv: monohrafiia [World higher education. Comparison and recognition of foreign qualifications and diplomas: monograph]. Argo. 207 p. [in Ukrainian].
3. On higher education No. 1556-VII: [law of Ukraine: official. text: as of July 1, 2014]. K.: Voice of Ukraine, 2004. No. 35-36 (499-500). 64 p. [in Ukrainian].
4. About veterinary medicine: [law of Ukraine: official. text: as of January 15, 2014]. K.: Palivoda A. V., 2014. 92 p. [in Ukrainian].
5. Bereza V. I. (2009). Metodyka navchannia veterynarnykh dystsyplin [Methods of teaching veterinary disciplines]. V. I. Bereza, L.L. Bilan, M.I. Tsvilikhovskyyi. K.: Agrarian education. 193 p. [in Ukrainian].
6. Kvasha S.M. (2015). Polozhennia pro orhanizatsiiu osvithnoho protsesu v Natsionalnomu universyteti bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy [Regulations on the organization of the educational process at the National University of Bioresources and Nature Management of Ukraine]. K., CPU "Publishing center of NUBiP of Ukraine". 47 p. [in Ukrainian].
7. Lashkul V. A. (2015). Analiz protsesu navchannia maibutnikh likariv veterynarnoi medytsyny u vyshchomu ahranomomu zakladi osvity v aspekti formuvannia profesiino-etychnoi kompetentnosti [Analysis of the education process of future doctors of veterinary medicine in the higher agricultural educational institution in the aspect of formation of professional and ethical competence]. *Scientific Bulletin of the National University of Bioresources and Nature Management of Ukraine. Series: Pedagogy, psychology, philosophy*. Vol. 208 (2). P. 156-172 [in Ukrainian].
8. Aleksandrova A. V. Formuvannia suchasnoho hlobalnoho svitohliadu studentiv medychnykh vyshchykh navchalnykh zakladiv [Formation of the modern global outlook of students of medical higher educational institutions]. *Scientific Bulletin Kharkiv National Medical University*. [in Ukrainian].
9. Gorban O.D. (2020). Intehrovanyi pidkhid do vyvchennia inozemnoi movy u ZVO [An integrated approach to learning a foreign language at higher education institutions]. *Bulletin of Alfred Nobel University. Series "Pedagogy and Psychology"*. *Pedagogical sciences*. No. 1(19) P. 144-148. [in Ukrainian].
10. Panasenko E.O. (2018). Do problemy profesiinoi anhlomovnoi komunikatsii publichnykh upravlintsiv v Ukraini [To the problem of professional English communication of public managers in Ukraine]. *State and regions. Ser. Governance*. Issue 1. P. 205–208. [in Ukrainian].